

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMAS

I SKYRIUS

I. BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis. Notariato samprata

Notariatas yra visuma notarų, kuriems pagal šį įstatymą suteikiama teisė juridiskai įtvirtinti neginčijamas fizinių ir juridinių asmenų subjektyvias teises ir juridinius faktus, užtikrinti šių asmenų ir valstybės teisėtų interesų apsaugą.

2 straipsnis. Notaras

Notaras yra valstybės įgaliotas asmuo, atliekantis šiame įstatyme numatytas funkcijas, užtikrinančias, kad civiliniuose teisiniuose santykiuose nebūtų neteisėtų sandorių ir dokumentų.

Notariniams veiksams atlikti notaras steigia savo biurą. Keli notarai gali steigti vieną biurą, sudarydami bendros veiklos sutartį. Notarų biuras nėra komercinės ūkinės veiklos subjektas.

Notarus skiria ir atleidžia Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [1-597](#), 94.09.22, Žin., 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

3 straipsnis. Teisė užimti notaro pareigas

Notaro pareigos užimamos viešo konkurso būdu.

Notaru gali būti Lietuvos Respublikos pilietis, turintis teisės magistro arba teisės bakalauro, arba teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį (vienpakopį teisinį universitetinį išsilavinimą), ne mažiau kaip vienerius metus buvęs kandidatu į notarus (asesoriumi) ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro nustatyta tvarka išlaikęs notaro kvalifikacinį egzaminą. Lietuvos Respublikos pilietis, apgynęs socialinių mokslų teisės krypties daktaro ar habilituoto daktaro disertaciją ir turintis ne mažesnę kaip penkerių metų pedagoginio darbo stažą, taip pat Lietuvos Respublikos pilietis, turintis ne mažesnę kaip penkerių metų teisinio darbo stažą, gali būti skiriamas notaru, jei išlaikė notaro kvalifikacinį egzaminą ir laimėjo viešą konkursą bei atliko ne trumpesnę kaip trijų mėnesių notaro praktiką, kurios atlikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras Notarų rūmų prezidiumo teikimu. Notaru negali būti asmuo, buvęs SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) kadriniu darbuotoju, kuriam taikomi įstatyme „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“ numatyti apribojimai.

Teisiniu darbu laikoma veikla, nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame teisinių pareigybių sąraše. Teisinio darbo stažas skaičiuojamas nuo tada, kai asmuo įgijo teisininko kvalifikaciją ir pradėjo dirbti teisinį darbą.

Viešo konkurso notaro pareigoms nuostatus Notarų rūmų prezidiumo teikimu tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Jei Lietuvos Respublikos teisingumo ministras atsisako tvirtinti trijų mėnesių notaro praktikos atlikimo tvarką ar Viešo konkurso notaro pareigoms nuostatus, raštu išdėstomi šio atsisakymo motyvai, į kuriuos turi atsižvelgti Notarų rūmų prezidiumas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [1-597](#), 94.09.22, Žin., 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [VIII-1045](#), 99.02.09, Žin., 1999, Nr. 19-509 (99.02.24)

Nr. [VIII-1225](#), 99.06.15, Žin., 1999, Nr. 57-1831 (99.06.30)

4 straipsnis. Notarų kvalifikacijos kėlimas ir atestavimas

Notaras privalo nuolat kelti savo kvalifikaciją. Notarų kvalifikacijos kėlimą organizuoja Notarų rūmai, o koordinuoja Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Notarų kvalifikacijos kėlimo nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras Notarų rūmų prezidiumo teikimu.

Notarai yra periodiškai atestuojami. Notarų atestavimą vykdo Notarų rūmai.

Notarų atestavimo nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras Notarų rūmų prezidiumo teikimu. Jei Lietuvos Respublikos teisingumo ministras atsisako tvirtinti Notarų atestavimo nuostatus, raštu išdėstomi šio atsisakymo motyvai, į kuriuos turi būti atsižvelgti Notarų rūmų prezidiumas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

5 straipsnis. Notaro priesaika

Asmuo, paskirtas notaru, prieš pradėdamas eiti pareigas, prisiekia Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui.

Prisiekiama šiais žodžiais:

"Aš, notaras (ė) ....., prisiekiu būti ištikimas (a) Lietuvos Respublikai, (vardas, pavardė) laikytis jos Konstitucijos ir įstatymų, visada būti sąžiningas (a) ir dorai vykdyti notaro (ės) pareigas. Tepadaėda man Dievas."

Prisiekti galima ir be paskutiniojo sakinio.

Notaras pasirašo priesaikos tekstą. Šis jo priesaikos tekstas saugomas notaro asmens byloje.

Asmuo, paskirtas notaru, bet neprisiekęs, negali eiti notaro pareigų.

6 straipsnis. Notarų skaičius, jų buveinė ir veiklos teritorija

Notarų skaičių, jų buveinę ir veiklos teritoriją nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras pagal savo patvirtintą Notarų gyventojams teikiamų teisinių paslaugų poreikių vertinimo metodiką.

Prieš pradėdamas eiti pareigas, notaras privalo pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai savo tarnybinio antspaudo ir parašo pavyzdį bei civilinės atsakomybės dėl galimo ieškinio už fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą atliekant notarinius veiksmus draudimo dokumentą (toliau - draudimo dokumentas). Notaras privalo Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai pateikti pasikeitusio tarnybinio antspaudo ar parašo pavyzdį bei naujai sudarytus draudimo dokumentus.

Notaras per tris mėnesius nuo paskyrimo dienos turi įsteigti savo biurą arba sudaryti bendros veiklos sutartį su kitais notariais.

Prieš pradėdamas vykdyti savo funkcijas, notaras privalo apdrausti savo civilinę atsakomybę. Minimali draudimo suma yra 50000 litų. Draudimo dokumentas turi būti iškabintas notaro klientui matomoje vietoje.

Reikalavimus, keliamus notarų biurams ir notarų darbo laikui, nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, atsižvelgdamas į tai, kad notaro biuro patalpose turi būti sudarytos sąlygos kultūringai aptarnauti gyventojus ir užtikrinti notarinių veiksmų paslapties išsaugojimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

7 straipsnis. Notarų veiklos priežiūra

Notarų ir jų savivaldos institucijų veiklą prižiūri apygardų teismų pirmininkai bei kiti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro paskirti asmenys.

Notarinių veiksmų teisėtumą, išskyrus šio įstatymo 41 straipsnyje nurodytus atvejus, tikrina tik apygardų teismų pirmininkai, kurie tai daro patys arba per savo paskirtus teisėjus.

Notarų veiklą prižiūrima Lietuvos Respublikos teisingumo ministro nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija įgyvendina priemonės notarinei praktikai suvienodinti, analizuoja notarinių veiksmų ir notarų pajamų už atliktus notarinius veiksmus statistiką bei atlieka kitokią notarų biurų darbo kontrolę, išskyrus šio straipsnio antroje dalyje nurodytus atvejus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

7¹ straipsnis. Notarų veiklą prižiūrinčių institucijų teisės

Tikrindami notarinį veiksmų atlikimo teisėtumą, 7 straipsnio antroje dalyje įvardyti asmenys turi teisę revizuoti atliktus notarius veiksmus, tikrinti notaro turimus notarius dokumentus, registrus. Šie asmenys turi teisę reikalauti iš notaro pasiaiškinti dėl pažeidimų ir trūkumų, susijusių su notarų profesine veikla, bei juos pašalinti.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministras bei Notarų rūmų prezidiumas turi teisę iškelti notarui drausmės bylą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr.49-1329 (98.05.27)

8 straipsnis. Notarų rūmai ir jų statuto priėmimo tvarka

Lietuvos Respublikos notariai vienijasi į Notarų rūmus, kurie yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

Kiekvienas notaras yra Notarų rūmų narys.

Notarų rūmai yra juridinis asmuo.

Notarų rūmų statutą priima Notarų rūmų susirinkimas ir tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr.49-1329 (98.05.27)

9 straipsnis. Notarų rūmų uždaviniai

Svarbiausieji Notarų rūmų uždaviniai yra:

- 1) koordinuoti notarų veiklą;
- 2) rūpintis notarų kvalifikacijos kėlimu;
- 3) ginti ir atstovauti notarų interesus valstybinės valdžios ir valdymo institucijose;
- 4) rengti norminių aktų projektus notariato klausimais ir teikti juos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai;
- 5) įgyvendinti kitus Notarų rūmų statute numatytus uždavinius.

10 straipsnis. Notarų rūmų funkcijos

Notarų rūmai, vykdydami savo uždavinius:

- 1) kontroliuoja, kad notariai sąžiningai atliktų savo pareigas;
- 2) organizuoja kursus ir seminarus notarų kvalifikacijai kelti;
- 3) teikia pasiūlymus aukštesnėms instancijoms notarų veiklos klausimais;
- 4) skiria lėšų notarų kvalifikacijos kėlimo reikmėms;
- 5) nustatyta tvarka sudaro notarų draudimo sutartis dėl galimo ieškinio už fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą atliekant notarius veiksmus;
- 6) gali reikalauti iš notarų informacijos apie atliktus notarius veiksmus;
- 7) atlieka kitas Notarų rūmų statute numatytas funkcijas.

Notarų rūmų funkcijoms atlikti iš notarų imamas mokestis, kurio dydį nustato Notarų rūmų susirinkimas.

10¹ straipsnis. Notarų garbės teismas

Notarų garbės teismas, vadovaudamasis Notarų garbės teismo nuostatais, kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, nagrinėja notarų profesinės etikos ir tarnybinių nusizengimų bylas.

Notarų garbės teismą sudaro 5 notariai, iš kurių du renkami Notarų rūmų susirinkime, du skiria Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, vieną - Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

Notarų garbės teismo įgaliojimai trunka trejus metus.

Notarų garbės teismas gali veikti, jeigu į jį yra išrinkta ar paskirta daugiau kaip pusė narių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr.49-1329 (98.05.27)

10² straipsnis. Nuobaudos skyrimas notarui

Notarų garbės teismas, išnagrinėjęs notaro drausmės bylą, gali:

- 1) jį išteisinti;
- 2) pasitenkinti drausmės bylos svarstymu;
- 3) nutraukti drausmės bylą, jei praleistas šios bylos iškėlimo terminas;
- 4) įpareigoti viešai atsiprašyti nukentėjusįjį arba notaro biuro kolektyvą;

- 5) pareikšti jam pastabą;
- 6) pareikšti jam papeikimą;
- 7) pareikšti jam griežtą papeikimą;
- 8) uždrausti profesinę veiklą iki trijų mėnesių;
- 9) pasiūlyti Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui atleisti jį iš pareigų.

Notarų garbės teismo sprendimas per 14 dienų nuo įteikimo notarui gali būti skundžiamas apygardos teismui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.49-1329 (98.05.27)

11 straipsnis. Notarų rūmų ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos santykiai

Notarų rūmai kasmet iki vasario 15 dienos pateikia Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai detalią savo veiklos ataskaitą.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, manydamas, kad Notarų rūmų nutarimai ar sprendimai neatitinka Lietuvos Respublikos įstatymų, gali pateikti skundą Vilniaus apygardos teismui dėl tų nutarimų ar sprendimų panaikinimo. Šis skundas turi būti pateiktas per 1 mėnesį nuo skundžiamo nutarimo ar sprendimo gavimo dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.49-1329 (98.05.27)

12 straipsnis. Notarų nepriklausomumas

Notarai savo įgaliojimus vykdo, nepaisydami valstybinės valdžios bei valdymo institucijų įtakos, ir paklūsta tik įstatymams.

13 straipsnis. Notarinių veiksmų atlikimo teisiniai pagrindai

Notarai savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo įstatymu ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais bei potvarkiais, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos norminiais aktais ir Notarų rūmų nutarimais.

14 straipsnis. Notarinių veiksmų slaptumo užtikrinimas

Notarai privalo užtikrinti notarinių veiksmų slaptumą.

Pažymos apie notarinius veiksmus ir dokumentai išduodami tik juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių pavedimu arba kuriems buvo atliekami notariniai veiksmai, ar jų įgaliotiniams.

Teismo, prokuratūros, tardymo ir kvotos organų reikalavimu pažymos apie notarinius veiksmus ir dokumentai išduodami dėl jiems priklausančių baudžiamųjų ir civilinių bylų, taip pat kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais.

Pažymos apie testamentus išduodamos tik testatoriui mirus.

Notarinių veiksmų slaptumo taisyklės taikomos ir asmenims, nustojusiems dirbti notaru, taip pat asmenims, kurie apie notarinius veiksmus sužinojo, eidami tarnybines pareigas.

Sandorio šalys, jų teisių perėmėjai ir jų teisėti atstovai gali atleisti notarą nuo pareigos saugoti notarinių veiksmų paslaptį. Jei viena šalis yra mirusi, tai nuo pareigos saugoti paslaptį gali atleisti Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-1470](#), 96.07.11, *Žin.*, 1996, Nr. 68-1645 (96.07.19)

Nr. [VIII-302](#), 97.06.26, *Žin.*, 1997, Nr.65-1533 (97.07.09)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.49-1329 (98.05.27)

15 straipsnis. Notaro raštvedybos kalba

Notaro raštvedyba tvarkoma valstybine kalba. Sandoriai su užsienio valstybių fiziniams ir juridiniams asmenims sudaromi valstybine ir kita abiemis šalims priimtina kalba.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-960](#), 95.06.20, *Žin.*, 1995, Nr. 53-1304 (95.06.28)

16 straipsnis. Notaro atsakomybė

Už žalą, padarytą kaltais notarinais veiksmais, notaras atsako Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka. Notaras turi atlyginti visą savo ar jo biuro darbuotojų, atliekančių darbinę pareigą, padarytą žalą. Fiziniams ir juridiniams asmenims visą žalą turi atlyginti ir notaras, kurio

įgaliojimai pasibaigę, jeigu ieškinys dėl žalos atlyginimo pareikštas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatytais terminais. Šioje dalyje nurodytais atvejais ieškinys pareiškiamas notarui.

Už įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimus, padarytus atliekant notarinius veiksmus, už kuriuos taikoma baudžiamoji ar administracinė atsakomybė, notaras atsako kaip valstybės pareigūnas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

17 straipsnis. Notaro antspaudas

Notaras turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu, savo pavarde ir buveinės pavadinimu.

18 straipsnis. Valstybės simbolių naudojimas

Notaras turi teisę savo blankuose ir iškabose naudoti Lietuvos valstybės herbą.

19 straipsnis. Notaro pajamos

Už notarinio veiksmo atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas bei technines paslaugas notaras ima atlyginimą, kurio dydį (įkainius) nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, suderinusi su Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Atlyginimo dydis turi garantuoti notaro pajamas, kurios leistų jam būti ekonomiškai nepriklausomu, sudaryti geras klientų aptarnavimo sąlygas, įdarbinti reikalingus darbuotojus ir turėti gerai techniškai aprūpintą biurą.

Atsižvelgdamas į kliento turtinę padėtį, notaras gali iš viso ar iš dalies atleisti jį nuo atlyginimo mokėjimo.

Atlyginimo dydis nurodomas notariniame registre ir notaro patvirtintame dokumente.

Notarų finansinių operacijų įforminimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Ūkio subjektams notaro atlikti veiksmai įstatymų nustatyta tvarka įforminami specialiuose apskaitos dokumentuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [I-960](#), 95.06.20, *Žin.*, 1995, Nr. 53-1304 (95.06.28)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

20 straipsnis. Notaro veiklos apribojimas

Notarui neleidžiama dirbti kito darbo, išskyrus pedagoginį ir mokslinį tyrimo darbą.

[1 dalies redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

Notaras negali dirbti ar eiti kitų apmokamų pareigų įmonėse, įstaigose ir organizacijose, užsiimti verslu, išskyrus darbą notarų savivaldos institucijose ir mokslinį, kūrybinį ar pedagoginį darbą.]

Notaras neturi teisės su kitų profesijų darbuotojais jungtis į bendrą komercinę ūkinę veiklą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

20¹ straipsnis. Reklamos draudimas

Notarui draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai reklamuoti savo profesinę veiklą.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytas draudimas netaikomas, kai duomenys apie notarą, jo biurą nurodomi informaciniuose biuleteniuose (telefonų knygose, įmonių kataloguose), oficialiuose blankuose ir vizitinėse kortelėse.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministras nustato vienodą visiems notarų biurams iškabų formą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

21 straipsnis. Notaro biuro darbo organizavimas

Notaras dirba savarankiškai ir yra ekonomiškai nepriklausomas.

Notaras savo nuožiūra priima į darbą jam reikalingus biuro darbuotojus, moka jiems atlyginimą.

Notaras įsigyja biuro patalpas ar jas nuomoja, perka reikiamą inventorių ir kitus reikmenis.

22 straipsnis. Notaro atstovavimas ir pavadavimas

Jeigu notaras negali eiti savo pareigų (atostogos, liga ar kitos priežastys), apie tai jis turi pranešti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, kuri prireikus laikinai nesantį notarą paveda pavaduoti kitam notarui arba, suderinusi su atstovaujama notaru, o jei šio nėra - su Notarų rūmais, paskiria notaro atstovą. Pavaduojamas arba atstovaujamas notaras negali atlikti notarinių veiksmų.

Notaro atstovu gali būti paskirtas Lietuvos Respublikos pilietis, ne mažiau kaip vienerius metus buvęs kandidatu į notarus (asesoriumi) ir išlaikęs notaro kvalifikacinį egzaminą, arba Lietuvos Respublikos pilietis, turintis aukštąjį teisinį išsilavinimą, atitinkantį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, penkerių metų teisinio darbo stažą ir išlaikęs notaro kvalifikacinį egzaminą.

Asmuo, paskirtas notaro atstovu, prieš pradėdamas eiti pareigas, prisiekia Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui. Notaro atstovui atstovaujamas notaras pagal susitarimą moka atlyginimą.

Už notaro atstovo, einančio notaro pareigas, fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą, atsako atstovaujamas notaras. Atlyginęs žalą notaras turi atgręžtinio reikalavimo teisę į notaro atstovą.

Jei notaras perėjo dirbti į renkamąs pareigas, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu jo įgaliojimai sustabdomi. Lietuvos Respublikos teisingumo ministras taip pat turi teisę sustabdyti notaro, kuriam iškelta baudžiamoji arba drausmės byla, įgaliojimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

23 straipsnis. Notaro įgaliojimų pasibaigimas

Notaro įgaliojimai pasibaigia:

- 1) notarui mirus;
- 2) notarui netekus Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 3) notaro pareiškimu;
- 4) kai jis dėl sveikatos būklės pagal medicininės ar invalidumą nustatančios komisijos išvadą negali dirbti notaru;
- 5) įsiteisėjus teismo nuosprendžiui, kuriuo notaras nuteisiamas už tyčinį nusikaltimą arba notarui paskiriama bausmė, dėl kurios jis negali dirbti notaru, arba atimama teisė dirbti notaru;
- 6) Lietuvos Respublikos teisingumo ministrui pritarus Notarų garbės teismo siūlymui atleisti notarą iš pareigų;
- 7) kai jis netinka eiti pareigas pagal atestavimo rezultatus;
- 8) notarui sulaukus 65 metų;
- 9) neįvykdžius šio įstatymo 6 straipsnio ketvirtojoje dalyje nurodytų reikalavimų;
- 10) jei notaras pažeidė šio įstatymo 20 straipsnio reikalavimus;
- 11) jei notaras sistemingai daugiau kaip 4 mėnesius iš eilės nemoka mokesčių Notarų rūmams;
- 12) jei notaras buvo SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) kadriniu darbuotoju, kuriam taikomi įstatyme "Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos" numatyti apribojimai.

Notaro įgaliojimų pasibaigimas (atleidimas iš pareigų) įforminamas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [VIII-1225](#), 99.06.15, *Žin.*, 1999, Nr. 57-1831 (99.06.30)

24 straipsnis. Notaro veiklos tęstinumas

Pasibaigus notaro įgaliojimams, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija priima sprendimą dėl tolesnės biuro veiklos, neatliktų notarinių veiksmų tęsimo ir dokumentų perdavimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

25 straipsnis. Notarinių veiksmų atlikimas užsienyje

Šio įstatymo numatytus notarinius veiksmus Lietuvos Respublikos piliečiams, esantiems užsienyje, atlieka Lietuvos Respublikos konsulinės įstaigos.

II SKYRIUS NOTARŲ IR KONSULINIŲ ĮSTAIGŲ ATLIEKAMI NOTARINIAI VEIKSMAI

26 straipsnis. Notarų atliekami notariniai veiksmai

Notarai atlieka šiuos notarinius veiksmus:

- 1) tvirtina sandorius (sutartis, testamentus, įgaliojimus ir kt.);
- 2) imasi priemonių paveldimam turtui apsaugoti;
- 3) išduoda paveldėjimo teisės liudijimus;
- 4) išduoda nuosavybės teisės į dalį sutuoktinių bendro turto liudijimus;
- 5) liudija dokumentų nuorašų ir jų išrašų tikrumą;
- 6) liudija parašo dokumentuose tikrumą;
- 7) liudija dokumentų vertimo iš vienos kalbos į kitą tikrumą;
- 8) tvirtina faktą, kad pilietis yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje;
- 9) priima saugoti dokumentus;
- 10) tvirtina dokumentų pateikimo laiką;
- 11) perduoda vienų juridinių ir fizinių asmenų pareiškimus kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims;
- 12) priima kaip depozitą pinigus ir vertybinius popierius;
- 13) priima jūrinius protestus;
- 14) protestuoja vekselius ir čekius;
- 15) daro vykdomuosius įrašus pagal notaro užprotestuotus arba neprotestuotinus vekselius ir čekius;
- 16) atlieka kitus įstatymų numatytus notarinius veiksmus.

[1 dalies redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d., išskyrus 15 ir 16 punktus, kurie įsigalioja nuo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.64 straipsnio įsigaliojimo, t.y. 2002 m. sausio 1 d.:

Notarai atlieka šiuos notarinius veiksmus:

- 1) tvirtina sandorius;
- 2) išduoda paveldėjimo teisės liudijimus;
- 3) išduoda nuosavybės teisės į dalį sutuoktinių bendro turto liudijimus;
- 4) liudija dokumentų nuorašų ir jų išrašų tikrumą;
- 5) liudija parašo dokumentuose tikrumą;
- 6) liudija dokumentų vertimo iš vienos kalbos į kitą tikrumą;
- 7) tvirtina faktą, kad fizinis asmuo yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje;
- 8) priima saugoti oficialiesiems testamentams prilyginamus testamentus ir asmeninius testamentus;
- 9) tvirtina dokumentų pateikimo laiką;
- 10) perduoda vienų fizinių ir juridinių asmenų pareiškimus kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims;
- 11) priima į depozitinę sąskaitą pinigines sumas;
- 12) priima jūrinius protestus;
- 13) protestuoja vekselius ir čekius;
- 14) daro vykdomuosius įrašus užprotestuotuose arba neprotestuotinuose vekseliuose ir čekiuose;
- 15) surašo ar tvirtina dokumentus dėl juridinių asmenų registruojamų duomenų tikrumo ir tvirtina, kad juridinį asmenį registruoti galima, nes įstatymuose ar steigimo sandoryje nustatytos prievolės yra įvykdytos ir atsirado įstatymuose ar steigimo dokumentuose numatytos aplinkybės;
- 16) tvirtina juridinių asmenų steigimo dokumentų atitikimą įstatymų reikalavimams;
- 17) atlieka kitus įstatymų numatytus notarinius veiksmus.]

Pripažįstama, kad notarine forma patvirtintuose dokumentuose esantys faktai yra nustatyti ir neįrodinėjami, iki šie dokumentai (jų dalys) įstatymų nustatyta tvarka nėra pripažinti negaliojančiais.
Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)
Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)
Nr. [VIII-1097](#), 99.03.23, *Žin.*, 1999, Nr. 32-903 (99.04.09)
Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

27 straipsnis. Lietuvos Respublikos konsulinių įstaigų atliekami notariniai veiksmai

Lietuvos Respublikos konsulinės įstaigos atlieka šiuos notarinius veiksmus:

- 1) tvirtina sandorius (sutartis, testamentus, įgaliojimus ir kt.), išskyrus sutartis dėl nekilnojamojo turto, esančio Lietuvos Respublikoje, perdavimo ir įkeitimo;
- 2) imasi priemonių paveldimam turtui apsaugoti;
- 3) išduoda paveldėjimo teisės liudijimus;
- 4) išduoda nuosavybės teisės į dalį sutuoktinių bendro turto liudijimus;
- 5) liudija dokumentų nuorašų ir jų išrašų tikrumą;
- 6) liudija parašo dokumentuose tikrumą;
- 7) liudija dokumentų vertimo iš vienos kalbos ir kitą tikrumą;
- 8) tvirtina faktą, kad pilietis yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje;
- 9) priima saugoti dokumentus;
- 10) tvirtina dokumentų pateikimo laiką;
- 11) priima kaip depozitą pinigus ir vertybinius popierius;
- 12) daro vykdomuosius įrašus pagal konsulinių įstaigų patvirtintus skolos dokumentus;
- 13) priima jūrinius protestus;
- 14) protestuoja vekselius ir čekius;
- 15) atlieka kitus įstatymų numatytus notarinius veiksmus.

[27 straipsnio redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

27 straipsnis. Lietuvos Respublikos konsulinių įstaigų atliekami notariniai veiksmai

Lietuvos Respublikos konsulinės įstaigos atlieka šiuos notarinius veiksmus:

- 1) tvirtina sandorius, išskyrus sutartis dėl Lietuvos Respublikoje esančių nekilnojamųjų daiktų perdavimo, perdavimo naudotis, įkeitimo ar kitų daiktinių teisių ar jų suvaržymo;
- 2) liudija dokumentų nuorašų ir jų išrašų tikrumą;
- 3) liudija parašo dokumentuose tikrumą;
- 4) liudija dokumentų vertimo iš vienos kalbos į kitą tikrumą;
- 5) tvirtina faktą, kad fizinis asmuo yra gyvas ir yra tam tikroje vietovėje;
- 6) priima saugoti asmeninius testamentus;
- 7) tvirtina dokumentų pateikimo laiką;
- 8) priima jūrinius protestus;
- 9) atlieka kitus įstatymų numatytus notarinius veiksmus.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)
Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

III SKYRIUS PAGRINDINĖS NOTARINIŲ VEIKSMŲ ATLIKIMO TAISYKLĖS

28 straipsnis. Notarinių veiksmų atlikimo vieta

Notariniai veiksmai gali būti atliekami pas bet kurį notarą, išskyrus turto paveldėjimo atvejus. Notarų veiklos teritoriją šiais atvejais nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministras.

Notariniai veiksmai atliekami notaro biure. Atlikti notarinius veiksmus ne notaro biuro patalpose galima tik tada, kai suinteresuotas asmuo dėl svarbios priežasties (liga, invalidumas ar kiti atvejai) negali atvykti į notaro biurą ir iškviečia notarą į namus, medicinos pagalbos ar kitą įstaigą, kai atliekant notarinį veiksma dalyvauja daugiau nei dešimt asmenų arba kai notarinis veiksmas atliekamas iškilmingoje aplinkoje.

Lietuvos Respublikos konsulinių įstaigų atliekamų notarinių veiksmų vietą nustato teisės aktai, reguliuojantys Lietuvos Respublikos konsulinių įstaigų veiklą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

29 straipsnis. Notarinių veiksmų atlikimo terminai

Notariniai veiksmai atliekami iš karto, kai pateikiami reikiami dokumentai ir paimamas nustatyto dydžio atlyginimas. Notarinių veiksmų atlikimas gali būti atidėtas, jeigu reikalinga papildoma informacija, tačiau ne ilgiau dešimt kalendorinių dienų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

30 straipsnis. Notarinių veiksmų prasmės ir pasekmių išaiškinimas

Notarai privalo išaiškinti atliekamų notarinių veiksmų prasmę ir pasekmes asmenims, kurie nori juos atlikti.

Jei sandoris sudėtingas, gali būti rašomas sandorio sudarymo (derybų) protokolas, kurį pasirašo sandorio dalyviai ir notaras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

31 straipsnis. Asmenų, kurie prašo atlikti notarinius veiksmus, asmenybės nustatymas, veiksnų ir jų parašų tikrumo patikrinimas

Atlikdamas notarinius veiksmus, notaras nustato fizinių asmenų, jų atstovų arba juridinių asmenų atstovų asmenybę pagal pateiktą pasą arba kitą asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, kuriame yra asmens kodas.

[1 dalies redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

Notaras, atlikdamas notarinius veiksmus, nustato fizinių asmenų, jų atstovų arba juridinių asmenų atstovų asmens tapatybę. Lietuvos Respublikos piliečių asmens tapatybė nustatoma pagal pateiktą pasą arba kitą asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, kuriame yra asmens kodas ir nuotrauka. Užsieniečių asmens tapatybė nustatoma pagal valstybės, kurioje yra jų nuolatinė gyvenamoji vieta, išduotus asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus. Užsieniečių, kurie ieško prieglobsčio Lietuvos Respublikoje, asmens tapatybė nustatoma pagal valstybės, kurioje buvo jų nuolatinė gyvenamoji vieta, išduotą asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą arba užsieniečio registracijos pažymėjimą, arba išduotą leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.]

Tvirtinant sandorius, įsitikinama fizinių asmenų veiksnumu ir patikrinamas juridinių asmenų, dalyvaujančių sandoriuose, teisnumas. Tvirtindamas testamentą, notaras privalo jame nurodyti, kad jis įsitikino testatoriaus veiksnumu. Jeigu sandorį sudaro atstovas, patikrinami jo įgaliojimai.

Tvirtinant sandorius ir atliekant kai kuriuos kitus notarinius veiksmus, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais patikrinamas sandorių dalyvių ir kitų asmenų, kurie prašo atlikti notarinius veiksmus, parašų tikrumas.

Asmenybės nustatymo būdą notaras nurodo sudaromame dokumente.

Lietuvos Respublikos teismai ne vėliau kaip per 3 dienas nuo sprendimo, apribojančio fizinio asmens veiksnumą ar panaikinančio veiksnumo apribojimus, įsiteisėjimo privalo sprendimo nuorašą nusiųsti Notarų rūmams, kurie praneša notarams apie ribotai veiksnius bei neveiksnius asmenis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

32 straipsnis. Notarinių dokumentų pasirašymo tvarka

Notaro tvirtinami sandoriai, taip pat pareiškimai ir kitokie dokumentai pasirašomi dalyvaujant notarui. Jeigu sandoris, pareiškimas arba kitoks dokumentas pasirašytas ne notaro akivaizdoje, pasirašęs asmuo turi asmeniškai patvirtinti, kad sandorį, pareiškimą arba kitokį dokumentą pasirašė jis.

Jeigu pilietis dėl fizinių trūkumų ar dėl kitų priežasčių pats negali sandorio, pareiškimo arba kitokio dokumento pasirašyti, jo prašymu sandorį, pareiškimą arba kitokį dokumentą gali pasirašyti kitas pilietis, nurodydamas priežastį, dėl kurios pirmasis negalįs pasirašyti.

33 straipsnis. Teisės atlikti notarinius veiksmus apribojimas

Notaras neturi teisės atlikti notarinių veiksmų sau ir savo vardu, savo sutuoktiniams ir jų vardu, sutuoktinių ir savo giminaičiams.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytiems giminaičiams priskiriami tėvai, įtėviai, vaikai, įvaikiai, vaikaičiai, seneliai, broliai, seserys.

Notariniai veiksmai, atlikti pažeidžiant šiame straipsnyje nustatytas taisykles, negalioja.

34 straipsnis. Notaro dokumentų sudarymas

Notaro dokumentai turi būti parašyti aiškiai ir tiksliai, su dokumento turiniu susiję terminai, datos ir skaičiai parašyti nors vieną kartą žodžiais. Juridinių asmenų pavadinimai turi būti ne mažiau kaip kartą parašyti nesutrumpinti ir nurodyti jų adresai.

Notaras turi teisę išreikalauti iš įstaigų, įmonių ir organizacijų žinias ir dokumentus, reikalingus notariniams veiksams atlikti. Atitinkamos žinios ir dokumentai turi būti pateikti notaro nurodytu terminu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, Žin., 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

35 straipsnis. Notaro netvirtinami dokumentai

Negali būti patvirtinti ir paliudyti dokumentai, kuriuose yra ištaisymų, prirašymų, užbrauktų žodžių ir kitų neaptartų taisyčių, taip pat pieštuku parašyti dokumentai.

Taisyčiai turi būti daromi taip, kad viską, kas parašyta klaidingai ir perbraukta, būtų galima perskaityti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

36 straipsnis. Tvirtinamasis įrašas

Notaro tvirtinamuose dokumentuose notaras parašo tvirtinamąjį įrašą, pasirašo ir uždeda savo antspaudą.

37 straipsnis. Notarinių veiksmų registravimas

Visi notariniai veiksmai registruojami viename notariniame registre.

Registre turi būti nurodomi šie registruojamo notarinio veiksmo duomenys:

- 1) notarinio veiksmo numeris;
- 2) notarinio veiksmo atlikimo data;
- 3) fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, juridinio asmens ar įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, pavadinimas, įmonės kodas ir jų įgaliotinių vardai, pavardės, asmens kodai;
- 4) dokumentas, patvirtinantis fizinių asmenų arba fizinių ar juridinių asmenų atstovų asmenybę;
- 5) notarinio veiksmo turinys;
- 6) atlyginimo dydis;
- 7) dokumento gavėjo parašas.

Notarinio veiksmo numeris įrašomas notaro išduodamame dokumente.

Įrašas registre yra įrodymas, kad notarinis veiksmas buvo atliktas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, Žin., 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

38 straipsnis. Notarinio registro išrašo išdavimas

Notaras notarinio registro išrašą išduoda pagal juridinių ir fizinių asmenų, kuriems arba kurių pavedimu buvo atlikti notariniai veiksmai, rašytinį pareiškimą.

39 straipsnis. Dingusio dokumento dublikato išdavimas

Jeigu dingsta notaro patvirtintas arba išduotas dokumentas, dingusio dokumento dublikatas išduodamas pagal rašytinį sandorio dalyvių pareiškimą.

Testamento dublikatas gali būti išduotas testamente nurodytiems įpėdiniams, kai jie pateikia testatoriaus mirties liudijimą.

40 straipsnis. Atsisakymas atlikti notarinius veiksmus

Notaras privalo atsisakyti atlikti notarinių veiksmų, jeigu tokio veiksmo atlikimas prieštarauja įstatymams ar neatitinka jų reikalavimų.

Asmens, kuriam atsisakyta atlikti notarinių veiksmų, prašymu atsisakymo priežastis išdėstoma raštu ir išaiškinama jo apskundimo tvarka.

Teisės aktai, reguliuojantys konsulinių įstaigų veiklą, gali nustatyti ir kitokius pagrindus Lietuvos Respublikos konsulinėms įstaigoms atsisakyti atlikti notarinius veiksmus, taip pat nustatyti tokio atsisakymo tvarką.

41 straipsnis. Notarinių veiksmų arba atsisakymo juos atlikti apskundimas

Suinteresuotas asmuo, kuris mano, kad atliktas notarinis veiksmas arba atsisakymas atlikti notarinį veiksma yra neteisingas, turi teisę jį apskusti teismui pagal notaro biuro buvimo vietą.

Skundai dėl konsulinės įstaigos pareigūno neteisingai atlikto notarinio veiksmo arba atsisakymo jį atlikti nagrinėjami teisės aktu, reguliuojančių Lietuvos Respublikos konsulinių įstaigų veiklą, nustatyta tvarka.

42 straipsnis. Skundai dėl notaro veiksmų, nesusijusių su notarinių veiksmų atlikimu

Skundus dėl notaro veiksmų, nesusijusių su atliekamų notarinių veiksmų esme, nagrinėja Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija arba jos pavedimu Notarų rūmai.

43 straipsnis. Notarinių veiksmų atlikimo metodinės taisyklės

Notarinių veiksmų atlikimo metodines taisykles tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, suderinusi su Notarų rūmais.

44 straipsnis. Notarinių registru, liudijimų ir tvirtinamųjų įrašų formos

Registru notariniams veiksams registruoti, notarinių liudijimų, tvirtinamųjų įrašų sandoriuose ir liudijamuosiuose dokumentuose formas nustato Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

IV SKYRIUS SANDORIŲ TVIRTINIMO IR NUOSAVYBĖS LIUDIJIMŲ IŠDAVIMO YPATUMAI

[IV skyriaus pavadinimas nuo 2001 m. liepos 1 d.:

IV SKYRIUS NOTARINIŲ VEIKSMŲ ATLIKIMO YPATUMAI]

Skyriaus pavadinimo pakeitimai:

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

45 straipsnis. Notaro tvirtinami sandoriai

Notaras tvirtina sandorius, kuriems pagal įstatymus privaloma notarinė sudarymo forma. Šalims pageidaujant, tvirtinami ir kiti sandoriai, kurie pagal įstatymus neprivalo būti notaro tvirtinami.

[45 straipsnio redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

45 straipsnis. Notaro tvirtinami sandoriai

Notaras tvirtina sandorius, kuriems Civilinis kodeksas ar Civilinio kodekso numatytais atvejais kiti įstatymai nustato privalomą notarinę formą. Notaras gali tvirtinti ir tuos sandorius, kuriuos įstatymai leidžia sudaryti žodžiu arba kuriems sudaryti įstatymai nustato paprastą rašytinę formą.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

46 straipsnis. Sandorių dėl nekilnojamojo ir kitokio turto, kuriam būtina valstybinė registracija, perleidimo arba įkeitimo sutarčių tvirtinimas

Tvirtindami sandorius dėl nekilnojamojo ir kitokio turto, kuriam būtina valstybinė registracija, perleidimo arba įkeitimo, notarai patikrina, ar turtas priklauso jį perleidžiančiam arba įkeičiančiam asmeniui, taip pat ar yra sutuoktinio rašytinis sutikimas, jeigu turtas yra bendra sutuoktinių nuosavybė.

Tvirtindami sandorius dėl nekilnojamojo turto perleidimo arba įkeitimo, notarai patikrina, ar yra atitinkama vaikų teisių apsaugos tarnybos išvada, jeigu tvirtinami sandoriai Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje ir 13 straipsnio 5 dalyje numatytais atvejais.

Šiuose sandoriuose nurodoma jų registracijos atitinkamose institucijose terminas ir teisinės sandorių neįregistravimo pasekmės.

[46 straipsnio redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

46 straipsnis. Sandorių tvirtinimas ir registravimas

Nekilnojamųjų ar kilnojamųjų daiktų, kuriems įstatymų nustatyta privaloma teisinė registracija, perleidimo kito asmens nuosavybėn, nuomos ar perdavimo naudotis kitu būdu, įkeitimo arba kitų daiktinių teisių ar jų suvaržymo sandorius notaras tvirtina tik nustatęs, kad daiktas nuosavybės teise priklauso teisių perleidėjui.

Notaras tvirtina sandorį, susijusį su sutuoktinių bendrąja jungtine nuosavybe, jei Civilinio kodekso nustatytais atvejais sandorį sudaro abu sutuoktiniai arba vienas iš sutuoktinių turi kito sutuoktinio įgaliojimą sudaryti tokį sandorį, arba yra kito sutuoktinio rašytinis sutikimas, arba yra teismo leidimas.

Sandorį dėl nekilnojamojo daikto, kuris yra vieno sutuoktinio asmeninė nuosavybė ir tas daiktas priskirtas šeimos turtui, perleidimo, įkeitimo ar kitokio teisių į jį suvaržymo notaras tvirtina tik tada, kai yra kito sutuoktinio rašytinis sutikimas. Jeigu šeimoje yra nepilnamečių vaikų, sandorį dėl nekilnojamojo daikto, kuris yra šeimos turtas, notaras tvirtina tada, kai yra teismo leidimas.

Sandorius, susijusius su nepilnamečio vaiko turtu, Civilinio kodekso nustatytais atvejais notaras tvirtina tik tada, kai yra išankstinis teismo leidimas.

Nuosavybės teisės į nekilnojamąjį daiktą perleidimo sutartyse notaras nurodo sutarties sudarymo laiką (valandas ir minutes). Šiose sutartyse taip pat nurodoma, kad nuosavybės teisė į nekilnojamąjį daiktą įgijėjui pereina nuo daikto perdavimo momento, o sutarties šalys prieš trečiuosius asmenis nuosavybės teisės į nekilnojamąjį daiktą perleidimo sutartį gali panaudoti tik tuo atveju, jei nuosavybės teisės perėjimo faktas daikto priėmimo-perdavimo akto ar kito dokumento pagrindu įstatymų nustatyta tvarka įregistruotas viešame registre. Duomenis apie patvirtintą sutartį notaras perduoda viešo registro tvarkytojui per 24 valandas nuo sutarties patvirtinimo momento teisės aktų nustatyta tvarka.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, *Žin.*, 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

Nr. [VIII-1108](#), 99.03.25, *Žin.*, 1999, Nr.32-905 (99.04.09)

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

47 straipsnis. Sandorio liudininkai

Sandorio šalims ar testatoriui pageidaujant atliekant notarinius veiksmus gali dalyvauti liudininkai, kurie taip pat pasirašo dokumente.

Liudininkais negali būti asmenys, kurių naudai atliekamas notarinis veiksmas.

[47 straipsnio redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

47 straipsnis. Sandorio liudytojai

Civilinio kodekso 5.29 straipsnio nustatytu atveju notaras privalo tvirtinti testamentus, kai dalyvauja ne mažiau kaip du liudytojai.

Notaras gali tvirtinti testamentus ir kitus sandorius dalyvaujant liudytojams, jeigu liudytojų dalyvavimo prašo testatorius arba sandorio šalis.

Notaras nustato liudytojų, kurie dalyvauja tvirtinant sandorį, asmens tapatybę. Liudytojai pasirašo notaro tvirtinamame dokumente.

Liudytojais negali būti asmenys, kurių naudai atliekami notariniai veiksmai.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, *Žin.*, 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

48 straipsnis. Testamentų tvirtinimas

Notaras tvirtina veiksmių piliečių testamentus, sudarytus pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso reikalavimus.

Pilietis, kuriam paliekamas turtas, turi teisę dalyvauti sudarant testamentą, jeigu to pageidauja testatorius.

[48 straipsnio redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

48 straipsnis. Testamentų tvirtinimas ir saugojimas

Notaras tvirtina veiksmių fizinių asmenų oficialiuosius testamentus, sudarytus pagal Civilinio kodekso reikalavimus.

Testamentai gali būti tvirtinami dalyvaujant asmenims, kuriems paliekamas turtas, jeigu šių asmenų dalyvavimo prašo testatorius.

Notaras oficialiuosius, oficialiesiems testamentams prilyginamus ir asmeninius testamentus saugo seife.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, Žin., 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

49 straipsnis. Įgaliojimų tvirtinimas

Notaras gali patvirtinti įgaliojimą vieno ar kelių asmenų vardu, išduodamą vienam asmeniui arba keliems asmenims.

50 straipsnis. Dokumentų, kuriuose išdėstomas sandorių turinys, egzempliorių skaičius

Notarui pateikiama ne mažiau kaip du egzemplioriai tvirtinamų sutarčių, testamentų, įgaliojimų ir kitų dokumentų, kuriuose išdėstytas sandorių turinys, ir vienas iš jų lieka notaro biuro bylose.

51 straipsnis. Liudijimų išdavimas pagal bendrą sutuoktinių pareiškimą

Notaras pagal bendrą rašytinį sutuoktinių pareiškimą vienam iš jų arba abiem sutuoktiniams išduoda nuosavybės teisės į dalį bendro turto, sutuoktinių įgyto santuokos metu, liudijimus.

[51 straipsnio redakcija nuo 2001 m. liepos 1 d.:

51 straipsnis. Duomenų pateikimas registrams

Notaras įstatymų nustatytais atvejais turi pateikti registrams duomenis apie sutartis, testamentus ir palikimo priėmimo faktus teisės aktų nustatyta tvarka.]

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, Žin., 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

52 straipsnis. Liudijimo išdavimas vienam sutuoktiniui mirus

Nuosavybės teisės į dalį bendro sutuoktinių turto liudijimas gali būti išduotas pagal rašytinį pareiškimą pergyvenusiajam sutuoktiniui dėl pusės bendro turto, įgyto santuokos metu.

Jeigu turtas, kuris yra bendroji jungtinė sutuoktinių nuosavybė, įregistruotas likusio gyvo sutuoktinio vardu, šiam sutinkant gali būti išduotas mirusiojo sutuoktinio dalį nustatantis liudijimas.

Nuosavybės teisės liudijimą, mirus vienam sutuoktiniui, išduoda palikimo atsiradimo vietos notaras.

V SKYRIUS

NOTARIATO ĮSTATYMO TAIKYMAS UŽSIENIEČIAMS. TARPTAUTINĖS SUTARTYS

53 straipsnis. Notariniai veiksmai užsieniečiams, užsienio įmonėms ir organizacijoms

Užsieniečiai turi teisę patys ar per savo įgaliotąjį atstovą kreiptis į notarą ar Lietuvos Respublikos konsulinę įstaigą tokia tvarka kaip ir Lietuvos Respublikos piliečiai.

Užsienio įmonės ir organizacijos turi teisę kreiptis į notarą ir Lietuvos Respublikos konsulines įstaigas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [I-597](#), 94.09.22, Žin., 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)

54 straipsnis. Dokumentų, sudarytų užsienyje, priėmimas Lietuvos Respublikos notarų biuruose

Dokumentus, sudarytus užsienyje dalyvaujant užsienio valstybės valdžiai, Lietuvos Respublikos notaras priima, jei juos legalizuoja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos įstaigos.

Nelegalizuotus dokumentus Lietuvos Respublikos notaras priima, jei tai nustatyta Lietuvos Respublikos įstatymų, tarptautinių sutarčių ir susitarimų, kuriuose dalyvauja Lietuvos Respublika.

55 straipsnis. Tarptautinės sutartys ir susitarimai

Jeigu tarptautinė sutartis arba susitarimas, kuriame dalyvauja Lietuvos Respublika, nustato kitokias notarinių veiksmų taisykles negu tos, kurios yra Lietuvos Respublikos įstatymuose, atliekant notarinius veiksmus taikomos tarptautinės sutarties arba susitarimo taisyklės.

*Istatymas papildytas VI skyriumi nuo 1998 m. liepos 1 d.:
Nr. VIII-737, 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 49-1329 (98.05.27)*

VI SKYRIUS KANDIDATAI Į NOTARUS (ASESORIAI)

56 straipsnis. Kandidatai į notarus (asesoriai)

Kandidatas į notarus (asesorius) yra asmuo, kuris šio įstatymo 57 straipsnio nustatyta tvarka yra įrašytas į kandidatų į notarus (asesorių) sąrašą, sudarė šiame įstatyme numatytą kandidato į notarus (asesoriaus) sutartį ir rengiasi profesinei notaro veiklai.

Kandidatais į notarus (asesoriais) gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai, atitinkantys šio įstatymo 3 straipsnio antrosios dalies reikalavimus.

57 straipsnis. Kandidatų į notarus (asesorių) priėmimo tvarka

Lietuvos Respublikos teisingumo ministras kartu su Notarų rūmų prezidentu kasmet nustato kandidatų į notarus (asesorių) skaičių.

Asmenis į kandidatų į notarus (asesorių) sąrašą įrašo Lietuvos Respublikos teisingumo ministras Notarų rūmų prezidento teikimu. Notarų rūmų prezidentas kandidatūras teikia remdamasis viešo konkurso rezultatais.

58 straipsnis. Kandidato į notarus (asesoriaus) sutartis

Asmuo, įrašytas į kandidatų į notarus (asesorių) sąrašą, sudaro sutartį su Notarų rūmų prezidentu ir notaru, pas kurį kandidatas atlieka praktiką. Teorinį kandidatų į notarus (asesorių) mokymą organizuoja Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija kartu su Notarų rūmais.

59 straipsnis. Kandidato į notarus (asesoriaus) teisės ir pareigos

Kandidatas į notarus (asesorius) susipažįsta su notariniais veiksmais dalyvaudamas rengiant šių veiksmų dokumentus, su organizacine notaro biuro veikla bei kitais klausimais pagal kandidatų į notarus (asesorių) rengimo programą, kurią tvirtina Notarų rūmų prezidentas.

Kandidatas į notarus (asesorius) neturi teisės savarankiškai atlikti notarinius veiksmus.

Kandidatas į notarus (asesorius) privalo saugoti notaro paslaptį.

Kandidatas į notarus (asesorius) privalo laikytis notaro biure nustatytos darbo tvarkos, nepriekaištingai vykdyti notaro, kuris vadovauja jo praktikai, pavedimus, elgtis taip, kad nepakenktų Lietuvos Respublikos notariato autoritetui.

60 straipsnis. Kandidatų į notarus (asesorių) atsakomybė

Kandidatai į notarus (asesoriai) už notarui, kuris vadovauja jų praktikai, padarytą žalą atsako pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą.

Kandidatams į notarus (asesoriams), pažeidusiems jiems nustatytas taisykles, notaras, vadovaujantis praktikai, gali pareikšti pastabą bei pareikalauti nutraukti kandidato į notarus (asesoriaus) sutartį.

61 straipsnis. Kandidatų į notarus (asesorių) socialinės garantijos

Notarų rūmai kandidatams į notarus (asesoriams) moka minimalaus darbo užmokesčio dydžio stipendiją.

Notarų rūmai kandidatus į notarus (asesorius) draudžia privalomuoju valstybiniu socialiniu draudimu Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

Kandidatams į notarus (asesoriams) kasmet suteikiamos 30 kalendorinių dienų atostogos. Už atostogų laiką mokama stipendija.

62 straipsnis. Kandidatų į notarus (asesorių) veiklos apribojimai

Kandidatui į notarus (asesoriui) neleidžiama dirbti jokio kito darbo arba verstis kokia nors kitokia mokama veikla (išskyrus mokslinį ar pedagoginį bei kūrybinį darbą). Kandidatas į notarus (asesorius) gali dirbti pagal darbo sutartį notaro biure, kuriame jis atlieka praktiką.

63 straipsnis. Kandidato į notarus (asesoriaus) sutarties pasibaigimas

Kandidato į notarus (asesoriaus) sutartis pasibaigia:

- 1) suėjus sutarties terminui;
- 2) kandidato į notarus (asesoriaus) prašymu;
- 3) jei atsirado aplinkybių, kurios pagal šio įstatymo 23 straipsnį pašalina galimybę dirbti notaro darbą;
- 4) jei kandidatas į notarus (asesorius) pakartotinai neišlaiko notaro kvalifikacinio egzamino;
- 5) jei Notarų rūmų prezidiumo nutarimu patenkinamas šio įstatymo 60 straipsnio antroje dalyje nurodytas notaro reikalavimas.

Kandidato į notarus (asesoriaus) sutartis nutraukiama Notarų rūmų prezidiumo nutarimu. Notarų rūmų prezidiumas savo nutarimą per 5 dienas pateikia Lietuvos Respublikos teisingumo ministrai, kuris asmenį išbraukia iš kandidatų į notarus (asesorių) sąrašo.

64 straipsnis. Kandidatų į notarus (asesorių) nuostatai

Kandidatų į notarus (asesorių) konkurso ir mokymosi sąlygas, kurios neapartos šiame įstatyme, nustato Kandidatų į notarus (asesorių) nuostatai, kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras Notarų rūmų prezidiumo teikimu.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PIRMININKAS

VYTAUTAS LANDSBERGIS

Vilnius, 1992 m. rugsėjo 15 d.
Nr.I-2882

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-597](#), 94.09.22, Žin., 1994, Nr. 78-1463 (94.10.07)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-960](#), 95.06.20, Žin., 1995, Nr. 53-1304 (95.06.28)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO PAKEITIMO
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-1470](#), 96.07.11, Žin., 1996, Nr. 68-1645 (96.07.19)
LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-302](#), 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1533 (97.07.09)
LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-737](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr.49-1329 (98.05.27)
LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1045](#), 99.02.09, Žin., 1999, Nr.19-509 (99.02.24)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR NOTARIATO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO IR 3 STRAIPSNIO 2 PUNKTO PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1097](#), 99.03.23, Žin., 1999, Nr.32-903 (99.04.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 26 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1108](#), 99.03.25, Žin., 1999, Nr.32-905 (99.04.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 46 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1225](#), 99.06.15, Žin., 1999, Nr.57-1831 (99.06.30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO 3 IR 23 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-371](#), 2001-06-12, Žin., 2001, Nr. 55-1943 (2001-06-27)

NOTARIATO ĮSTATYMO 20, 26, 27, 31, 45, 46, 47, 48, 51 STRAIPSNIŲ IR IV SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus Notariato įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 15 ir 16 punktus, įsigalioja nuo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso įsigaliojimo, t.y. nuo 2001 m. liepos 1 d.

Notariato įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 15 ir 16 punktai įsigalioja nuo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.64 straipsnio įsigaliojimo.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Angonita Rupšytė (2001-07-03)

anrups@lrs.lt